

SVETOVNA TRGOVINA S PONAREDKI
SKRB VZBUJAJOČA GROŽNJA
POVZETEK

Povzetek

Ta študija vsebuje posodobljeno kvantitativno analizo vrednosti, obsega in razširjenosti svetovne trgovine s ponarejenimi in piratskimi proizvodi. Na podlagi podatkov za leto 2019 se ocenjuje, da je obseg mednarodne trgovine s ponarejenimi in piratskimi proizvodi v navedem letu zajemal kar 464 milijard USD oziroma 2,5 % svetovne trgovine.

V prejšnjih študijah, ki sta jih izvedla organizacija OECD in urad EUIPO in so temeljile na isti metodologiji, je bil obseg trgovine s ponarejenimi in piratskimi proizvodi leta 2013 ocenjen na do 2,5 % svetovne trgovine oziroma do 461 milijard USD, leta 2016 pa na 3,3 % svetovne trgovine oziroma 509 milijard USD. Tako je obseg trgovine s ponaredki v nominalnem in absolutnem smislu ter glede na njen delež v celotni trgovini ostal zelo velik in predstavlja zneske, ki skoraj dosegajo BDP razvitih gospodarstev OECD, kot sta Avstrija in Belgija.

Ta študija, ki je temeljila na podrobnih podatkih EU, vsebuje tudi poglobljeno oceno stanja v Evropski uniji. Rezultati kažejo, da je leta 2019 uvoz ponarejenih in piratskih proizvodov v EU predstavljal 119 milijard EUR (134 milijard USD) oziroma 5,8 % uvoza v EU. Opozoriti je treba, da se ti rezultati zanašajo na opažanja o carinskih zasegih, ne vključujejo pa doma proizvedenih in porabljenih ponarejenih in piratskih proizvodov niti ne vključujejo piratskih digitalnih vsebin na svetovnem spletu. Ponarejanje in piratstvo ogrožata številne gospodarske panoge. Ponaredke je mogoče najti med številnimi vrstami proizvodov, tudi med običajnimi potrošniškimi proizvodi (oblačila in obutev), proizvodi za trgovanje med podjetji (rezervni deli in pesticidi) in luksuznimi proizvodi (modna oblačila in luksuzne ure). Pri tem je zelo pomembno, da lahko številni ponarejeni proizvodi pomenijo resno tveganje za zdravje, varnost in okolje. Med temi so zlasti ponarejeni farmacevtski izdelki ter hrana, kozmetika, igrače, medicinska oprema in kemikalije.

Čeprav ponarejeni in piratski proizvodi izvirajo iz skoraj vseh gospodarstev na vseh celinah, ostaja Kitajska glavno gospodarstvo izvora.

Za prodajo ponarejenih in piratskih proizvodov se še naprej uporabljajo kompleksne trgovske poti, pri čemer se zlorabljajo številne posredniške tranzitne točke. Številna od teh tranzitnih gospodarstev, na primer Hongkong (Kitajska), Singapur in Združeni arabski emirati, so dobro razvita gospodarstva z visokimi dohodki in pomembna središča mednarodne trgovine.

Ponarejeni proizvodi se običajno pošiljajo z vsemi prevoznimi sredstvi. Glede na število zasegov so najpogostejši majhni paketi – zlasti poslani po pošti –, kar ustvarja velik izziv pri odkrivanju ponaredkov in boju proti njim. Glede na vrednost očitno prevladujejo ponaredki, katerih prevoz

poteka s kontejnerskimi ladjami, saj ti predstavljajo več kot polovico svetovne vrednosti zasegov ponaredkov v letu 2019.

Pandemija COVID-19 je vplivala na trgovino s ponarejenimi proizvodi, vendar pa je bil glede na obseg te trgovine vpliv manjši, kot je bilo sprva pričakovano. V večini primerov je kriza poslabšala dosedanje trende. Glavni trend je bila intenzivna zloraba spletnega okolja. Med veljavnostjo ukrepov za omejitev gibanja so se potrošniki za zadovoljitev svojih potreb bolj oprli na spletne storitve, zaradi česar je močno narasla spletna ponudba zelo raznovrstnih ponaredkov. Število ponaredkov se je močno povečalo med zdravili in osebno varovalno opremo ter med številnimi drugimi proizvodi, vključno z urami, potrošniškim blagom ter izdelki v strojništvu, elektrotehniko in kovinskopredelovalni industriji (npr. gospodinjski aparati).

Analiza, predstavljena v tem poročilu, temelji predvsem na kvantitativni oceni z uporabo prilagojenih statističnih metodologij, ki jih je razvila organizacija OECD, in na podatkih iz obsežne zbirke podatkov o carinskih zasegih blaga, s katerim se kršijo pravice intelektualne lastnine. Podatki se nanašajo na obdobje pred pandemijo COVID-19, kriza pa je omogočila pospešitev dinamike, zato na tej stopnji ni mogoče oblikovati dokončnih in trdnih sklepov o učinkih pandemije.

Da bi razumele tveganja trgovine s ponarejenimi in piratskimi proizvodi ter da bi lahko preprečevale tveganja trgovine s ponaredko, vlade potrebujejo najnovejše informacije o razširjenosti, obsegu in trendih te trgovine. Ta študija je del stalnega spremljanja v podporo rešitvam na področju politike ter odkrivanja ponaredkov in boja proti njim.

SVETOVNA TRGOVINA S PONAREDKI SKRB VZBUJAJOČA GROŽNJA

© Urad Evropske unije za intelektualno lastnino

Reprodukcija je dovoljena ob navedbi vira.